

ဟိခိတ် ‘ပေန်လုံ’ ယိုဝ် မွဲဆိက်လဲ
(ဟန်ယောင်ဝေ)

မိတ်ကိုင်ကင်ကင်ကိတ် ပေန်လုံယိုဝ် လဝ်ဝေ့ဃး အိလောဝ်လုံညောတ်ဝေ့လုံ။ ကိုင်ကင်ကင်ကိတ်ကိတ် လဝ်ဝေ့ဃး မဝ်မိတ်ညေ ထူလိဆိတ်မာ လုံမိင်သိုဝ်ဆေဝ်လုံ။ ကိုင်ကင်ကင်ကိတ်တာ လဝ်ဝေ့ဃး ပေန်လုံဆိတ်သာလင်ဖိုလိဝ်းလိက်ဆုဂ် ဆူဆုဂ်ဝယ်ခါ ဆိတ်ထိုဆာခိင်ကင် ယှာဝေ့တယ် အိခေါတ်စံင် တိုလုံလုံ မိတ်ကိုင်ညေ ‘ပေန်လုံလိက်ဆုဂ်’ချူ အေကိုင်ညေ ‘ပေန်လုံသာထတ်’ စာခိတ် ကြိုင်ညောတ်ဝေ့လုံ။ ဖျံအးဟာ လဝ်လာကင် ဆိတ်ခွင်အးမိင်သီး မိတ်ကိုင်ဟာဟာကိတ် ဃးထောင်ဝေ့ဃး ‘ပေန်လုံဆိတ်တိုင်ပိုင်’ကိတ် အိလောဝ်ညောတ်ကင်းဝေ့ ‘ပေန်လုံလိက်ဆုဂ်’ယိုဝ်ဆေဝ်လုံ။

မွဲဆိတ်ဝေ့တဝ်လင် ဆိတ်လယံဟာဟာလဲ? လုံ ခရေဝ်ကိင်: ဝေ့ဝေ့ မေ(ဝေ့)သင်မူကိတ်ခါ အေဝ်စိုရေထိုခါနိတ်ကိတ် ခါချက်လောတ်သာ ညေ ဟိုင်းစိုဂ်ဃုဂ်စိုဂ်ထိုခါနိတ်သယ် လာဆိတ်လာဝ်ဟိုင် အိဟိုင်ခိင်ကေဝ်ဝေ့ ဖံင်ဖံင်ဖေ့ဖေ့ ထိုခါနိတ်လိဝ်း မွဲဆိတ်လုံ။ အိယိုဝ်ကိတ် ခိရေဝ်ကိင်: ဝေ့ဝေ့ ဘဲလ်ဖေါ (Balfour) ဆိတ်လင်သေ့ယာလိက်ထူ(ကြေညာ စာတမ်း)ယိုဝ် ကုက်ကေ့စိုဒ် အေဝ်စိုရေထိုခါနိတ် ဆိတ်ဖံင်ဖေ့အိဟိုင် အေဝ်ကဆေတ်ထွါဖေ့ဝေ့လိက်ထူ မွဲဝေ့လဝ်ကိတ် ဃးဝေ့ဆေဝ်လုံ။

လိက်ထူကိတ်ဟး မွဲဆိတ်ကိတ်လဲ? ဘဲလ်ဖေါ (Balfour) ဆိတ်လင်သေ့ယာ လိက်ထူ (ကြေညာစာတမ်း) ယိုဝ် ပါလဲစိုတင်းလင်ကွင် (ဒေသ)ဖိုင် ဂျူးမိတ်ဆိတ်သယ်လုံဖး မိတ်ပိုင်လင်ထိုခါနိတ်လိဝ်းအိဟိုင် ပိုင်ယေတ်လင်ထးဝယ်တယ်ကိတ် ဗြိတိန် ခါနိတ်မိတ်ညာဟိုင်ဟိုင်ညောတ် အာသာဂျိမ်းစံ ဘဲလ်ဖေါ (Arthur James Balfour) လုံဟာ ကေဝ်သိုဝ်ဖေ့ဝေ့ လုံ ဝေ့လိတာ ရိုဝ်သိတ်ချင်း (Walter Rothschild) ဒုတိယ ဝေ့လိတာ ရိုဝ်သိတ်ချင်း (2nd Baron Rothschild) အိအိုင်ဆေဝ်လုံ။ လိက်ထူအိဝေ့ယိုဝ် ဂျူးမိတ်ဆိတ်သယ်လုံဖး ကြိတ်ခိတ်အိ ညေ အင်းပိုင်ကြိုင် အာကာစံင်မင် လင်စဲ ထိုခါနိတ်လိဝ်းကိတ် ပါမွဲပါသေ့ယာထးလုံ။

ဝေ့ကိတ်သိုဝ်လဝ် -ဖံင်ဖံင်ဖေ့ဖေ့ ညေအင်းပိုင်ကြိုင် အာကာစံင်မင် လင်စဲဝေ့ ထိုခါနိတ်(ဝေ့)မိတ်ကိတ် ဆူဆုဂ်ဝေ့ပေန်လုံလိက်ဆုဂ်ဟိုင် ခါနိတ်ညှိသမ္မတမုင်မာထိုခါနိတ်ယိုဝ် ပိုင်ကိုင်ယိုင်လင်ဖေ့(မဝ်မိတ်)ဝေ့တယ်ကိတ် ပါမွဲပါသေ့ယာဝေ့လိက်ထူဆေဝ်လုံ။

လဝ်းသာဏ်အိုဝ်- ဝေဗ်ယင်ဆိုင်သိုဝ်မဝ်မှ် ချေနံး၊ ကိုချေနံး၊ ချေ ဖဲဒ်ရယ်ရှမ်းခါနံးပွဲ
ဂမိုင်သယ်သီး ခါနံးပွဲသမ္မတ မျင်မာထိုခါနံးယိုဝ် ပိုင်ခိုင်ဆိုင်ဏော်-သာ ဃျိုဟုံဝ်းဟုံဝ်
ဏော်-ဝေ့ဆာ-သယ် မွဲဝိုင်လှ်။

ဝင်ဝိုင် ပေနံလုံဆိုင်သာလင်ဖိုလိုင်-လိက်ဆုဂ်ယိုဝ်ဏ် ခါနံးပွဲသမ္မတ မျင်မာထိုခါနံးယိုဝ်
ပိုင်တွယ်ခိုင်ဆိုင်ဏော်-သာ ချေဝ်-အိုင်- အိုဝ်-တယ်ဏ် ပါမွဲပါသော်ယာထးဝေ့
ဝ်-အိုင်-နုက်လိက်ဆုဂ် မွဲဝေ့လှ်။ လာဏ်ဝိုင်သီး လို ခ်ရေဝ်ဏ်း ၁၉၄၈ ခါဝိုင်ယုဂ်
ပိုင်တွယ်ခိုင်ဆိုင်ဏော်-သာဝေ့ ဝေ့ဏော်-သွဝ်ဖျေဝ်လှ်ဖး မူဆာ့ခါယိုဝ်သီး ထိုင်-ဝေ့
ဆိုင်ထိုင်ဃုးခွိုက်ဃုာ်ဏ် ဃုးဝေ့တယ်လှ်။

လိုယိက်လိုမဝ် မိုပိုဒ်လင်ဝေ့ (၂၁)ယာဏ်းကုံ ပေနံလုံဆိုင်အိုဝ်ကံးညောတ်ယိုဝ်ဏ် ချေနံး
ချေ ကိုချေနံ ခေါဟ်လင်ဟုံဝ်-ခိုင် လင်-ကွိုင်သယ်၊ အိုလှ် ရှမ်းခါနံးပွဲဖိုင် မိုဟ်ဆိုင်သယ်၊
ဖိုင်ဖျေလင်ဝေ့ ဖျိုင် (ကရင်နီ) ခါနံးကွိုင်သယ်၊ အိုလှ် ဗြိတိန်ဝေ့မး(ခါနံးမူ)ဖိုင်
ဂမိုင်အးသယ်လှ်ဖး ခါနံးပွဲသမ္မတမျင်မာထိုခါနံးယိုဝ် မွဲပိုင်တွယ်ခိုင်ဝယ်ယုဂ်ဏ်အိုဝ် ဆိုင်ပါမွဲ
ပါသော်ယာဟုံဝ် မိုလောဝ်ဝေ့ထိုဆာ မွဲဆေဝ်-လှ်။

2015 NCCT-UPWC Nation-wide Ceasefire Agreement (NCA) Negotiations